

ЯК ЗМІНЮЄТЬСЯ УКРАЇНЬСЬКА АРМІЯ

Про роль сержанта у війську

Не дивлячись на значну мілітаризацію нашої країни і раптову дотичність до армійської служби мільйонів неофітів, більшість людей усе ще дуже слабо освічені щодо розуміння армійської організації. Як наслідок, я спостерігаю в інтернеті чимало тез про армію, що демонструють невігластво їх авторів. Щоб ви не потрапили в подібну ситуацію, привідкрию для вас деякі деталі. А саме, що таке «сержант».

На жаль, більшість сприймають сержантські звання через парадигму радянської армії. У радянському війську звання сержант було прирівняно до дефініції «хтось трохи краще за солдата». Усе, на що більшість сержантів могли розраховувати, – це стати в майбутньому старшиною роти і до пенсії рахувати фляги в каптьорці, ну або обійняти посаду начальника складу.

Шість років тому в ЗСУ почалась реформа сержантського корпусу по прикладу армії США. Окрім наявних сержантських звань з'явилися: головний сержант, штаб-сержант, майстер-сержант, старший майстер-сержант, головний майстер-сержант. З тих пір сержант – це не щось незрозуміле, а звання, на яке треба вчитись і реально заслужувати.

Військові вищих сержантських звань вхожі у Міністерство оборони, Генеральний штаб, командування різних родів військ, не як діловоди, а як люди, що мають повноваження і владу. Сержанти – це унтер-офіцери.

Тепер на рівні управління будь-якого підрозділу, від взводу до військової частини, є дві найважливіші посади: Командир підрозділу і Головний сержант підрозділу.

Командир відповідає за юридичну частину та стратегічні рішення, головний сержант – за все, що стосується особового складу.

Якщо описати метафорично, офіцери – це мозок, сержанти – хребет.

Крім того, сьогодні українська армія має головних сержантів на рівні усіх командувань, від Головного сержанта морської піхоти, або Головного сержанта ДШВ до Головного сержанта Збройних Сил України.

Велика частина повноважень, які були прерогативою офіцерського складу, сьогодні делеговані сержантському корпусу. По цій причині навіть деякі офіцерські посади в нашій армії значною мірою втратили свою актуальність, бо їх посадові обов'язки тепер практично повністю лягли на плечі сержантів.

Сьогодні, сержант – це не той, хто не зміг стати офіцером, а той, хто НЕ ХОЧЕ бути офіцером.

Сьогодні, сержанти і офіцери – це дві окремі ланки зі своїми окремими функціями, повноваженнями і обов'язками. Сержантський корпус – це окрема інсти-

туція.

А тепер про негативне. Радянське минуле дуже міцно засіло в головах наших людей, а в такій консервативній структурі, як армія, це проявляється місцями надто яскраво. В деяких підрозділах командирам дуже важко ділити повноваження із сержантом, бо у його голові чітко сидить образ сержанта, як щось трішки краще за солдата. А деякі сержанти, які знаходяться не на своїх місцях, щиро не розуміють своїх повноважень з обов'язками.

Як наслідок ми можемо одночасно спостерігати дві полярні картини: ми з командиром знаходимося на нараді в Генеральному штабі або на аудієнції з Головнокомандувачем, а в іншій військовій частині такий самий головний сержант як я, виконує функції водія комбата.

Дотримання стандарту якості сержантів сильно різниться від підрозділу до підрозділу. Тим не менш, позитивна тенденція очевидна, і в майбутньому посади сержантів будуть сприйматися з не меншою повагою, ніж посади офіцерів.

Закінчу випадком, який трапився не так давно, і що, на мій погляд, найкраще проілюструє вище написане. В одній з рот першого батальйону 30 ОМБр під час бою був поранений командир роти. Так трапляється на війні. Командування взяв на себе головний сержант роти. Підрозділ встояв, ворог був відкинутий, а сержант чекає нагороду. В російській армії, коли гине командир, підрозділ залишається без голови. На щастя, в ЗСУ є справжні сержанти.

Валерій МАРКУС,
військовий, письменник, блогер і мандрівник

Фейсбук Валерія Маркуса

